

Szczegółowe kryteria oceniania z religii w klasie IV liceum

Program: Komisja Wychowania KEP, Z Bogiem w dorosłe życie (nr AZ-3-01-18)

Podręcznik „W poszukiwaniu miłości”

	Niedostateczny	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
Dział I. Chrześcijanin w dzisiejszym świecie	Uczeń: - nie potrafi wyjaśnić, gdzie człowiek może znaleźć szczęście; - nie zna pojęć: cnota, wiara, nadzieja, miłość, cnota kardynalna, roztropność, sprawiedliwość, umiarkowanie, męstwo, prawda, zafałszowanie prawdy, modlitwa, szabat, niedziela, miłosierdzie; - nie potrafi wymienić żadnej religii pozachrześcijańskiej.	Uczeń: - wymienia źródła prawdziwego szczęścia - wymienia cnoty Boskie; - definiuje pojęcia: cnota, wiara, nadzieja, miłość; - definiuje pojęcia: cnota kardynalna, roztropność, sprawiedliwość, umiarkowanie, męstwo; - wymienia wartości, które uznaje za ważne; - definiuje pojęcia: prawda, zafałszowanie prawdy; - definiuje pojęcie modlitwy; - definiuje pojęcia szabat i niedziela; - definiuje pojęcie miłosierdzia - wymienia kilka religii pozachrześcijańskich.	Uczeń: - opisuje spotkanie Zacheusza z Jezusem i konsekwencje tego wydarzenia; - podaje przykłady dla cnót Boskich; - wskazuje sposoby zabiegania o cnoty; - wymienia cechy charakteryzujące świadka wiary; - wymienia najważniejsze fakty z życia bł. Carla Acutisa; - wymienia przykłady zafałszowania prawdy - argumentuje potrzebę prawdomówności; - opisuje różne formy modlitwy; - wyjaśnia wartość modlitwy w życiu człowieka wierzącego; - wymienia istotne elementy składające się na świętowanie niedzieli chrześcijańskiej; - wskazuje sposoby przeżywania chrześcijańskiej niedzieli; - wymienia konsekwencje przyjęcia chrztu przez księcia Mieszka; - wskazuje teksty biblijne obrazujące miłosierdzie Jezusa - wskazuje kryteria i formy pomocy potrzebującym;	Uczeń: - wylicza pozorne przejawy szczęścia; - opisuje, dlaczego Bóg jest źródłem największego szczęścia; - wyjaśnia potrzebę nieustannego wzrastania w cnotach; - wskazuje sposoby rozwijania cnót; - uzasadnia potrzebę rozwijania cnót; - wylicza oznaki zatracania katolickiej tożsamości; - wyjaśnia, co to znaczy być katolikiem we współczesnych realiach kulturowych; - podaje sposoby wzmacniania tożsamości katolickiej; - opisuje znaczenie prawdy w życiu indywidualnym i społecznym; - wymienia owoce szczerej modlitwy; - podaje przykłady skuteczności modlitwy; - wymienia teksty biblijne potwierdzające konieczność poświęcenia jednego dnia w tygodniu dla Boga; - opisuje oddziaływanie kultu maryjnego na historię narodu polskiego; - omawia wpływ chrześcijaństwa na dzieje narodu polskiego; - właściwie interpretuje sceny biblijne, w których Jezus zachęca do postawy miłosierdzia; - wskazuje formy dialogu mię-	Uczeń: - opisuje różnice pomiędzy prawdziwym szczęściem a jego namiastkami; - samodzielnie interpretuje stwierdzenie św. Augustyna: „Stworzyłeś nas bowiem dla siebie i niespokojne jest nasze serce, dopóki nie spocznie w Tobie”; - prezentuje w formie reklamy wybraną cnotę Boską; - analizuje wybrane teksty biblijne i teksty Katechizmu Kościoła Katolickiego dotyczące cnót kardynalnych; - sporządza plan własnego rozwoju duchowego na najbliższy rok - argumentuje potrzebę troski o katolicką tożsamość; - omawia skutki manipulacji faktami; - analizuje teksty biblijne oraz z Katechizmu Kościoła Katolickiego na temat modlitwy; - porównuje żydowski szabat i chrześcijańską niedzielę; - wskazuje wydarzenia z historii Polski mające ścisłe powiązanie z kultem maryjnym; - formułuje wypowiedź pisemną w obronie chrześcijańskich wartości w polskiej przestrzeni publicznej; - wpracowuje formy bezpośredniej pomocy osobom potrzebującym;	Uczeń: - dogłębnie analizuje poznane treści i wiąże je z wcześniejszą wiedzą; - potrafi w sposób twórczy przekazać swoją wiedzę innym osobom; - rozwiązuje dodatkowe zadania i problemy związane z przyswojonymi treściami.

	Niedostateczny	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
			· wyjaśnia czym jest dialog międzyreligijny; · wymienia i opisuje wybrane religie niechrześcijańskie; · określa na czym polega współczesne świadectwo życia chrześcijańskiego.	dzyreligijnego; · argumentuje potrzebę prowadzenia dialogu międzyreligijnego; · wymienia źródła biblijne i wczesnochrześcijańskie, w których podkreślane jest znaczenie świadectwa wiary; · tworzy fragment historii dotyczącej nawrócenia licealistki; · proponuje współczesne formy świadectwa chrześcijańskiego.	· przedstawia propozycje narzędzi do rozwiązywania problemów materialnych; · charakteryzuje walory i wyzwania wynikające z wielokulturowości; · prawidłowo interpretuje teksty biblijne i patrystyczne odnoszące się do chrześcijańskiego świadectwa.	
Dział II. Miłość nie jedno ma imię	Uczeń: · nie potrafi wyjaśnić, czym jest miłość, ani jakie jest jej źródło; · nie potrafi wyjaśnić, czym jest talent, powołanie, małżeństwo, rady ewangeliczne, charyzmat; · nie umie wyjaśnić na czym polega specyfika małżeństwa sakramentalnego; · nie potrafi wyjaśnić, jakie zadania ma wypełniać rodzina katolicka; · nie potrafi zdefiniować żadnej formy powołania do wyłącznej służby Bogu; · nie potrafi wymienić nazwy żadnego zgromadzenia zakonnego; · nie potrafi wymienić nazwy żadnego kraju misyjnego;	Uczeń: · definiuje pojęcie miłość; · definiuje źródło chrześcijańskiej miłości; · definiuje pojęcie talent; · definiuje pojęcie powołania; · definiuje pojęcie małżeństwa w znaczeniu katolickim; · wylicza zadania rodziny katolickiej; · wymienia formy powołania do wyłącznej służby Bogu; · wymienia rady ewangeliczne; · definiuje pojęcie charyzmatu; · wymienia kilka popularnych zgromadzeń zakonnych; · wymienia kraje misyjne; · wyjaśnia stanowisko Kościoła wobec misji; · wymienia cele, dla których ludzie podej-	Uczeń: · wymienia wybrane wskazania Społecznej Krucjaty Miłości; · wskazuje praktyczne przejawy miłości; · wymienia cechy chrześcijańskiej miłości na podstawie Hymnu o miłości; · wyjaśnia znaczenie miłości do samego siebie; · wymienia sposoby odkrywania talentów; · przedstawia praktyczne sposoby rozeznawania własnego powołania; · wymienia przymioty sakramentalnego małżeństwa; · wyjaśnia cechy charakterystyczne dla katolickiego małżeństwa sakramentalnego · wymienia przyczyny i skutki samotności; · wskazuje możliwości owocnego przeżywania życia w samotności · proponuje sposoby przeciwdziałania samotności; · wyjaśnia czym jest powo- łanie zakonne;	Uczeń: · wyjaśnia dlaczego miłość powinna być umieszczona na szczycie hierarchii wartości; · omawia praktyczne interpretacje wskazań Społecznej Krucjaty Miłości; · wskazuje różnice pomiędzy miłością rozumianą jako agape, a miłością rozumianą jako eros; · uzasadnia, w jaki sposób powinna przejawiać się prawdziwie chrześcijańska miłość; · wymienia czynniki kształtujące poczucie własnej wartości; · formułuje sposoby realizacji przykazania miłości względem samego siebie; · wskazuje sposoby rozwijania talentów; · wyjaśnia zadania rodziny katolickiej; · wskazuje wartości i problemy wynikające z samotnego życia; · wyjaśnia przyczyny i skutki bycia singlem; · określa warunki uznania samotnego stylu życia za powołanie; · charakteryzuje poszczególne formy życia poświęconego Bogu; · argumentuje aktualność i wy-	Uczeń: · argumentuje potrzebę rozpo- wszechniania chrześcijańskiej wizji miłości; · wyjaśnia znaczenie czynników wpływających na kształtowanie poczucia własnej wartości; · proponuje sposoby pracy nad sobą w celu budowania poczucia własnej wartości; · argumentuje potrzebę odkrywania i rozwijania talentów; · omawia znaczenie talentów w życiu indywidualnym i społecznym; · wymienia kryteria rozeznania powołania; · tworzy zestaw pytań pomocniczych ułatwiających rozeznanie drogi życiowej; · proponuje sposoby przygotowania młodzieży do życia małżeńskiego i rodzinnego; · prezentuje dane statystyczne dotyczące osób samotnych w Polsce; · interpretuje ewangeliczny tekst powołania Apostoła Piotra; · wskazuje na podobieństwa	Uczeń: · dogłębnie analizuje poznane treści i wiąże je z wcześniejszą wiedzą; · potrafi w sposób twórczy przekazać swoją wiedzę innym osobom; · rozwiązuje dodatkowe zadania i problemy związane z przyswojonymi treściami.

	Niedostateczny	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
	nie potrafi wymienić żadnego celu, dla którego ludzie podejmują pracę zawodową.	mują pracę zawodową	- podaje podstawowe terminy związane z życiem zakonnym; - uzasadnia potrzebę modlitwy o nowe i święte powołania zakonne; - wyjaśnia, na czym polega chrześcijańskie rozumienie pracy.	- jatkowość powołania zakonnego; - podaje przykłady zasług zakonów dla Kościoła i ludzkości; - wymienia kryteria przyszłego misjonarza oraz świeckiego wolontariusza misyjnego; - podaje argumenty, że praca jest formą powołania chrześcijańskiego; - wymienia kryteria wyboru zawodu.	- i różnice pomiędzy różnymi formami życia poświęconego Bogu; - przedstawia cechy charakterystyczne powołania misyjne; - przedstawia argumenty za podjęciem misji przez Kościół; - wypracowuje propozycje dla działalności wspierającej misję; - opisuje hierarchię kryteriów decydujących o wyborze pracy zawodowej	
Dział III. W miłości ku szczęśliwej	Uczeń: - nie potrafi wyjaśnić, dlaczego właściwą przestrzenią aktu seksualnego jest małżeństwo; - nie potrafi zdefiniować pojęć: czystość przedmałżeńska, sakrament małżeństwa, antykoncepcja, wychowanie; - nie potrafi wymienić żadnego sposobu przygotowania do małżeństwa; - nie definiuje chrześcijańskiej wizji rodzicielstwa; - nie potrafi wymienić żadnego obowiązku dziecka wobec rodziców.	Uczeń: - wymienia powody, dla których właściwą przestrzenią aktu seksualnego jest małżeństwo; - argumentuje, że w perspektywie chrześcijańskiej seksualność jest wartością pozytywną; - definiuje czym jest czystość przedmałżeńska; - definiuje sakrament małżeństwa; - wymienia zobowiązania wynikające z małżeństwa sakramentalnego; - wskazuje sposoby przygotowania do małżeństwa; - wyjaśnia, co jest istotnym celem rodzicielstwa; - wskazuje cechy, które powinni posiadać chrześcijańscy rodzice;	Uczeń: - podaje argumenty przemawiające za chrześcijańską wizją seksualności; - przedstawia stosunek Kościoła do czystości seksualnej; - argumentuje dlaczego warto zachowywać czystość przedmałżeńską; - wskazuje korzyści zawarcia małżeństwa sakramentalnego; - argumentuje wartość sakramentu małżeństwa; - wymienia przymioty sakramentalnego małżeństwa; - wylicza zobowiązania wynikające z przysięgi małżeńskiej; - wyjaśnia pojęcie: stwierdzenie nieważności małżeństwa; - wymienia wybrane okoliczności powodujące nieważne zawarcie związku małżeńskiego; - definiuje pojęcie odpowiedzialnego rodzicielstwa;	Uczeń: - wyjaśnia sens seksualności i aktu seksualnego; - wymienia różnice pomiędzy chrześcijańską wizją seksualności a wizją dominującą w głównym nurcie współczesnej kultury; - wskazuje sposoby troski o czystość seksualną przed małżeństwem; - podaje skutki nieprzestrzegania czystości przedmałżeńskiej; - przedstawia istotę przysięgi małżeńskiej; - właściwie interpretuje przymioty małżeństwa sakramentalnego; - wyjaśnia czym jest przeszkoda małżeńska i wymienia przykłady; - wymienia dokumenty potrzebne do zawarcia sakramentu małżeństwa; - wyjaśnia różnicę między rozwodem a stwierdzeniem nieważności małżeństwa; - samodzielnie tworzy modlitwę w intencji przyszłego współmałżonka; - argumentuje twierdzenie, że	Uczeń: - krytycznie ocenia formy spływania sfery seksualnej we współczesnym świecie; - prezentuje w formie plakatu wartość i znaczenie sakramentu małżeństwa; - podaje i wyjaśnia warunki, jakie powinny być spełnione w przypadku zawierania związku małżeńskiego przez katolika oraz przedstawiciela innego wyznania, innej religii lub osoby niewierzącej; - wyjaśnia treść i znaczenie przysięgi małżeńskiej; - proponuje dodatkowe cechy miłości małżeńskiej i argumentuje swój wybór; - wyjaśnia, od których przeszkód małżeńskich można otrzymać dyspensę, a od których nie; - wyjaśnia różnicę między przeszkodami pochodzącymi z prawa Bożego i ludzkiego; - opisuje procedurę stwierdzenia nieważności małżeństwa; - ocenia i wartościuje postawy	Uczeń: - dogłębnie analizuje poznane treści i wiąże je z wcześniejszą wiedzą; - potrafi w sposób twórczy przekazać swoją wiedzę innym osobom; - rozwiązuje dodatkowe zadania i problemy związane z przyswojonymi treściami.

	Niedostateczny	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
		· identyfikuje macierzyństwo i ojcostwo z realizacją Bożego powołania; · definiuje pojęcia: antykoncepcja, środki wczesnoporonne; · podaje definicję wychowania; · podaje treść czwartego przykazania Dekalogu; · wymienia zadania dziecka względem rodziców	· wymienia metody antykoncepcji; · wyjaśnia różnicę pomiędzy środkami antykoncepcyjnymi a środkami wczesnoporonnymi; · wymienia naturalne metody regulacji poczęć	życie jest darem Boga; · uzasadnia konieczność szacunku wobec każdego życia; · wylicza możliwe skutki uboczne antykoncepcji; · wymienia zasady wychowania religijnego w rodzinie; · wylicza warunki, które powinien spełniać rodzic chrzestny; · przedstawia religijny model wychowania w rodzinie; · interpretuje teksty Pisma Świętego o relacji rodziców i dzieci.	wobec życia i rodzicielstwa w świetle nauczania Kościoła; · argumentuje stanowisko Kościoła w sprawie antykoncepcji; · wyjaśnia wartość stosowania naturalnych metod regulacji poczęć; · argumentuje dlaczego ważne jest wychowanie religijne młodego pokolenia; · wyjaśnia na czym polega rola rodzica chrzestnego w religijnym wychowaniu; · wyjaśnia, jaką postawę należy przyjąć wobec rodziców zaniedbujących swoje dzieci.	
Dział IV. Bóg kocha człowieka i chce jego szczęścia	Uczeń: · nie potrafi zdefiniować pojęć: nałóg, nadzieja, egoizm, zapłodnienie <i>in vitro</i>, naprotechnologia, adopcja, aborcja, eutanazja, LGBT+; · nie potrafi przedstawić nauczania Kościoła na temat nałogów, <i>in vitro</i>, aborcji, eutanazji ani homoseksualizmu.	Uczeń: · definiuje pojęcia: nałóg, egoizm, nadzieja; · wylicza i wyjaśnia działania przeciwne życiu i zdrowiu; · wskazuje przykłady niekorzystnego działania człowieka wobec swojego życia i zdrowia; · definiuje pojęcia: zapłodnienie <i>in vitro</i>, naprotechnologia, adopcja; · przedstawia nauczanie Kościoła katolickiego na temat niedopuszczalności przerywania ciąży; · wyjaśnia skrót LGBT+; · wyjaśnia na czym powinien polegać szacunek wobec osób	Uczeń: · wymienia współczesne nałogi zagrażające młodemu pokoleniu; · definiuje czym jest godność osoby; · definiuje pojęcia: aborcja farmakologiczna, aborcja chirurgiczna, terminacja ciąży, przemysł aborcyjny; · wymienia etapy rozwoju dziecka w okresie prenatalnym; · podaje argumenty za obroną życia człowieka od poczęcia do naturalnej śmierci; · wyjaśnia dlaczego samobójstwo jest złem; · uzasadnia dlaczego eutanazja jest formą samobójstwa; · wymienia i analizuje teksty biblijne odnoszące się do problemu homoseksualizmu.	Uczeń: · wymienia formy pomocy uzależnionym; · wyjaśnia zagrożenia płynące z konkretnych nałogów; · wyjaśnia na czym polega świętość ludzkiego życia na podstawie fragmentów Biblii i nauczania Kościoła; · formułuje argumenty przeciwko zapłodnieniu <i>in vitro</i>; · wskazuje alternatywne sposoby przeciwdziałania niepłodności; · wyjaśnia czym jest <i>ruch pro life</i>, jakie działania podejmuje i jakie wartości promuje; · wymienia argumenty przeciwko eutanazji · argumentuje tezę, że aborcja jest szkodliwa dla zdrowia i życia kobiety-matki; · wskazuje formy wsparcia dla osób zagrożonych samobójstwem; · wskazuje wypowiedzi Kościoła na temat osób LGBT+;	Uczeń: · opisuje metody i formy pomocy uzależnionym; · samodzielnie tworzy manifest nadziei młodego pokolenia; · podaje argumenty na niezbywalną godność każdego człowieka; · opisuje procedurę zapłodnienia <i>in vitro</i>; · prezentuje stanowisko Kościoła w tej sprawie; · analizuje inicjatywy Kościoła adresowane do kobiet w ciąży i samotnych matek; · wyjaśnia dlaczego życie jest darem i zadaniem otrzymanym od Boga; · argumentuje współczesne spojrzenie Kościoła na sprawę odpowiedzialności moralnej samobójcy; · odróżnia obiektywne zło samobójstwa od subiektywnej sytuacji moralnej osoby popełniającej samobójstwo;	Uczeń: · dogłębnie analizuje poznane treści i wiąże je z wcześniejszą wiedzą; · potrafi w sposób twórczy przekazać swoją wiedzę innym osobom; · rozwiązuje dodatkowe zadania i problemy związane z przyswojonymi treściami.

	Niedostateczny	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
		LGBT+.		· argumentuje nauczanie Kościoła na temat homoseksualizmu.	· wskazuje praktyczne implikacje nauczania Kościoła na temat osób LGBT+.	
Dział V. Śpiewajcie Panu pieśń nową	Uczeń: · nie potrafi zdefiniować pojęć: sąd szczegółowy, sąd ostateczny, świętych obcowanie, święty, Adwent, paruzja, roraty, Wielki Post, nawrócenie, odkupienie, Triduum Paschalne; · nie potrafi wskazać żadnego symbolu adwentowego ani nazw nabożeństw wielkopostnych; · nie potrafi opisać okoliczności męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa	Uczeń: · definiuje pojęcia: sąd szczegółowy, sąd ostateczny, świętych obcowanie; · wyjaśnia kim są święci; · określa ich rolę dla żyjących na ziemi; · definiuje pojęcia: Adwent, paruzja, roraty; · wylicza i opisuje symbole adwentowe; · definiuje pojęcia Wielki Post, nawrócenie; · wylicza i opisuje nabożeństwa wielkopostne; · definiuje pojęcia odkupienie, Triduum Paschalne; · opisuje okoliczności męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa; · wymienia formy przygotowania chrześcijan do świąt wielkanocnych	Uczeń: · wyjaśnia na czym polega świętych obcowanie; · wymienia formy pomocy zmarłym przebywającym w czyśćcu; · wyjaśnia potrzebę modlitwy za zmarłych; · wymienia biblijnych przewodników po liturgicznym okresie Adwentu; · wskazuje formy duchowego przygotowania do świąt Bożego Narodzenia; · odnajduje teksty biblijne mówiące o przyjściu Jezusa na świat: Mt 1,18-2,2, Łk 2,1-16; · wymienia argumenty na zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa; · przypomina prawdy wiary dotyczące zmartwychwstania umarłych; · wykonuje folder informacyjny na temat owocnego przygotowania do świąt wielkanocnych.	Uczeń: · wyjaśnia relacje zachodzące między Kościołem uwielbionym, oczyszczającym się i pielgrzymującym; · przedstawia i uzasadnia kryteria świętości; · uzasadnia potrzebę poznawania życiorysów świętych; · argumentuje potrzebę duchowego przygotowania do świąt Bożego Narodzenia; · wyjaśnia istotę świąt Bożego Narodzenia; · wskazuje sposoby chrześcijańskiego przeżywania tych świąt; · przedstawia propozycję chrześcijańskiego przeżycia świąt Bożego Narodzenia; · na podstawie tekstu biblijnego (Łk 15,11-24) wymienia etapy nawrócenia syna marnotrawnego; · wymienia przykładowe teksty starotestamentalne zapowiadające zbawczą ofiarę Jezusa; · wyjaśnia znaczenie męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa; · wskazuje związek pomiędzy zmartwychwstaniem Chrystusa a zmartwychwstaniem umarłych	Uczeń: · wyjaśnia dlaczego proroka Izajasza, Najświętszą Maryję Pannę i św. Jana Chrzciciela określa się mianem adwentowych przewodników; · przedstawia w formie mapy myśli podstawowe informacje na temat liturgicznego okresu Adwentu; · wymienia święta i uroczystości obchodzone w liturgicznym okresie Bożego Narodzenia; · wyjaśnia znaczenie Wcielenia Syna Bożego dla odkupienia ludzkości; · interpretuje proces nawrócenia syna marnotrawnego; · proponuje drogę nawrócenia współczesnego człowieka; · wskazuje wydarzenia z historii zbawienia oraz odpowiadające im elementy liturgii Triduum Paschalnego; · charakteryzuje poszczególne dni Triduum Paschalnego; · wyjaśnia na czym polega teologiczne znaczenie zmartwychwstania Chrystusa	Uczeń: · dogłębnie analizuje poznane treści i wiąże je z wcześniejszą wiedzą; · potrafi w sposób twórczy przekazać swoją wiedzę innym osobom; · rozwiązuje dodatkowe zadania i problemy związane z przyswojonymi treściami.